

An Bhruiséil, 19 Márta 2024
(OR. en)

Comhad Idirinstitiúideach:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

NÓTA MAIDIR LE MÍR "I/A"

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Ábhar:	Dréacht-RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir le hathchóiriú an dúlra agus lena leasaítear Rialachán (AE) 2022/869 (an chéad léamh) - Glacadh an ghnímh reachtaigh = Ráitis

Ráiteas ón Eastóin

Tacaíonn an Eastóin go láidir leis an Dlí maidir le hAthchóiriú an Dúlra. Measaimid go bhfuil an Dlí maidir le hAthchóiriú an Dúlra ar cheann de na huirlisí is tábhachtaí chun cailliúint chontúirteach na bithéagsúlachta san Eoraip a stopadh agus a aisiompú agus chun timpeallacht shláintiúil, athléimneach agus shábháilte a áirithiú dúinn féin agus dár leanaí. Is é an dúlra bithéagsúil an comhghuaillí is láidre atá againn chun an t-athrú aeráide a chomhrac agus chun dul in oiriúint dá thionchar. Inbhuanaitheacht an táirgthe bia, an fhoraoiseacht, soláthar seirbhísí éiceachórais rithábachtacha – braitheann siad go léir ar an dúlra agus ar an mbithéagsúlacht. Thairis sin, tá freagrachtaí orainn ní hamháin dár saoránaigh féin agus do na glúine atá le teacht, ach don phobal domhanda freisin. Cuireann an Rialachán cothromaíocht mhaith ar fáil idir na bearta is gá lena dtugtar aghaidh ar fhíor-riachtanais phráinneacha an chomhshaoil nádúrtha, agus ag an am céanna cuireann sé san áireamh na hiarrachtaí agus na himthosca éagsúla sna Ballstáit agus na solúbthachtaí is gá chun aghaidh a thabhairt orthu sin.

Ráiteas ón Ísiltír

Ba mhaith le Rialtas na hÍsiltíre a athdhearbhú go leagann sé béim ar a thábhachtaí atá an Rialachán maidir le hAthchóiriú an Dúlra agus tacaíonn sé lena uaillmhian uileghabhálach. Ba mhaith linn buíochas a ghabháil le hUachtaránachtaí na Fraince, na Sualainne, na Spáinne agus na Beilge chomh maith leis an gCoimisiún agus le Parlaimint na hEorpa as a gcur chuige cuiditheach maidir leis an Rialachán a thabhairt i gcrích. Ba mhaith linn ár mbuíochas a chur in iúl do chomhpháirtithe uile an Aontais a bhfuil aird dháiríre tugtha acu ar ábhair inní na hÍsiltíre agus a rinne iarracht teacht ar réitigh chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin sin le linn na caibidlíochta.

Mar sin féin, ghlac Parlaimint na hÍsiltíre, trí thromlach mór, rún lena n-iarrtar ar an Rialtas vótáil i gcoinne an Rialacháin maidir le hAthchóiriú an Dúlra, i bhfianaise an dúshláin shubstantiúil a bhaineann le cuspóirí atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo a bhaint amach chun an dúlra a athbhunú i gcomhthéacs dlús ard daonra agus ardbhrú ar úsáid talún mar gheall ar éilimh eacnamaíocha, shóisialta agus chomhshaoil iomaíocha, agus na rioscaí gaolmhara a bhaineann le hiarmhairtí dlíthiúla agus beartais. Leis na spriocanna ceangailteacha do 2040 agus 2050 a leagtar síos sa Rialachán, cuirtear dlús leis na dúshláin a bhaineann le cur chun feidhme. Dá bhrí sin, vótálfaidh Rialtas na hÍsiltíre i gcoinne an Rialacháin.

Nuair a ghlacfar an Rialachán go hoifigiúil agus nuair a thiocfaidh sé i bhfeidhm, tá an Ísiltír tiomanta an Rialachán a chur chun feidhme ar bhealach rathúil. Beidh sé d'aidhm againn an Rialachán a chur chun feidhme ar bhealach a fhágfaidh go mbeidh an t-ualach riaracháin agus na ceanglais dhlíthiúla do thionscadail atá ábhartha don tsochaí chomh teoranta agus is féidir agus lorgóimid úsáid ilfheidhmeach talún agus acmhainní faoi chuimsiú an Rialacháin. Tá an Ísiltír ag tnúth le hidirphlé leanúnach a choinneáil ar bun leis an gCoimisiún agus leis na Ballstáit chun a áirithiú go rannchuideoidh an Rialachán le héiceachórais a athchóiriú ar mhaithe le daoine, leis an aeráid agus leis an bpláinéad.

Ráiteas ón gCoimisiún

Tá an tAontas Eorpach agus a Bhallstáit ina bpáirtithe i gCoinbhinsiún Choimisiún Eacnamaíochta na Náisiún Aontaithe don Eoraip (UNECE) maidir le Rochtain ar Fhaisnéis, Rannpháirtíocht Phoiblí i gCinnteoireacht agus Rochtain ar Cheartas i gcúrsaí Comhshaoil an 25 Meitheamh 1998 ('Coinbhinsiún Aarhus').

Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go mbeidh rochtain ag daoine ón bpobal lena mbaineann, a bhfuil leas leordhóthanach acu nó a áitíonn sárú ar cheart i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, ar nós imeachta athbhreithniúcháin os comhair cúirt dlí, nó comhlacht neamhspleách agus neamhchlaonta arna bhunú le dlí, chun agóid a dhéanamh in aghaidh dhlíthiúlacht nós imeachta nó shubstainteach na bpleananna athchóirithe náisiúnta agus mura ngníomhaíonn na húdaráis inniúla, gan beann ar ról na ndaoine ón bpobal le linn an phróisis chun na pleananna náisiúnta sin um athchóiriú a ullmhú agus a bhunú. Beidh sé sin i gcomhréir le cásdlí ábhartha Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a bhaineann le rochtain ar an gceartas i gcúrsaí comhshaoil agus urraim iomlán á tabhairt do na hoibleagáidí a ghlac na Ballstáit mar pháirtithe i gCoinbhinsiún Aarhus¹.

¹ Féach freisin an Teachtaireacht maidir le 'Feabhas a chur ar rochtain ar an gceartas i gcúrsaí comhshaoil san Aontas Eorpach agus ina Bhallstáit'(11854/20 - COM(2020)0643).